

מכתב מנתניהו לטראמפ

08.11.2024 | זכי שלום | written by

מבוא

אדוני הנשיא: זכית השבוע, כנגד כל הסיכויים, באחד הניצחונות המרשימים ביותר שבהם זכה אי פעם מועמד לנשיאות בארצות הברית. השגת ניצחון גורף לא רק במפת האלקטורים אלא גם בקולות הבוחרים [?] וזהו בסופו של דבר הנתון החשוב ביותר. זכית גם להישגים גדולים בבחירות לקונגרס [?] בסנאט ובבית הנבחרים. אני ורעייתי, וכל חברי ממשלת ישראל ומרבית אזרחי מדינת ישראל, מבקשים לברך אותך על ניצחונך המרשים. חבריי הדתיים אומרים לי שיד ההשגחה העליונה מעורבת בכך. אינני אדם דתי, אבל אני מוכן להטות אוזן לאמירות כאלה הגם שניתן להסביר את הישגך על בסיס דרכי חשיבה מקובלות.

בהיבט האישי

מה לא אמרו עליך כדי להביא לתבוסתך, אדוני הנשיא? אמרו שאתה מנהל מערכת בחירות כושלת, מיושנת, כזו שאבד עליה הפֶּלֶח. כדוגמה בולטת לכך הביאו את הסכמתך לעימות טלויזיוני עם הנשיא ביידן. הלא ידעת את מצבו הרפואי, כך אמרו לך החכמים בעיני עצמם, ובעיקר החכמים בדיעבד. לא רק אתה ידעת זאת. כל העם האמריקני, למעשה כל העולם, ידע זאת. האם לא היית צריך להבין שמי שכושל בדיבורו ובמעשיו במסיבות עיתונאים זניחות, לא יעמוד בלחץ של עימות פסגה שעיני כל העולם נשואות אליו? אז הלכת לעימות, כך אמרו יריביך, כי רצית להראות לעולם שאתה "קאובוי" של ממש שאינו חושש מעימות, ויודע לתת "פייט" אמיתי ליריביו.

מה יצא לך מזה? אמרו מתנגדיך, זכית לנצחון ברמה הטקטית, ראית את יריבך בחוסר האונים שלו, אך ספגת תבוסה במישור האסטרטגי. מה חשבת לעצמך? האם לא יכולת לדעת שהשליטים האמיתיים רבי העוצמה של המפלגה הדמוקרטית, ובראשם הנשיא אובמה ורעייתו מיֶּשֶׁל, לא יהססו לרגע ויגלגלו את הנשיא ביידן מכל המדרגות? האם לא הבנת שהתקשורת תדאג להלבין כל מעשה שלהם? ומה זה חשוב שהמועמדת שלהם לנשיאות, סגנית הנשיא קאמאלה האריס, לא עברה שום תהליך של פריימריז [?] אבן יסוד בדמוקרטיה האמריקנית. כדי "לשמור על הדמוקרטיה" מפני "עריץ ודיקטטור" כמו טראמפ הכול כשר, בעיני רובה המכריע של התקשורת האמריקנית.

סיכומו של דבר, מרבית מתנגדיך קבעו בניסוח פסקני שבגלל התנהגות פזיזה ובלא שיקול דעת מעמיק העמדת את סיכויי הניצחון שלך ושל מפלגתך בסיכון חמור. במקום מועמד זקן, חולה ותשוש שאותו יכולת להביס בקלות רבה, קיבלת כיריבה אשה צעירה, דינמית ומשכילה.

מעבר לכך, היא, בניגוד אליך, צמחה מלמטה, הרחק מאזור הפינוקים של האליטה האמריקנית

הלבנה והשָׁבֵעָה. היא, בניגוד אליך, תצליח להנחיל למעמד הבינוני ולמעמד הפועלים של ארצות הברית את האמונה שהיא "אחת משלהם". היא תצליח לשכנע אותם שהיא מכירה היטב את מצוקותיהם, ושהיא תדע למצוא את הדרכים להיטיב איתם, הרבה יותר מאשר אליטיסט אמריקני שגדל עם "כפית של זהב" בפיו כמוך. למה? פשוט משום שהיא, בניגוד אליך, חוותה "על בשרה" את מצוקותיו של מעמד הביניים הכורע תחת נטל כבד של הוצאות מחיה.

אחר כך, כך אמרו לך, עשית שגיאה אסטרטגית נוספת [?] הסכמת לעימות עם הגב' האריס. אמרו לך שלא היית צריך להסכים לעימות עם קאמאלה האריס. היית צריך להבין שהמדיום הטלוויזיוני יבליט את ההבדלים ביניכם. הציבור האמריקני יעדיף תמיד אישה צעירה ואנרגטית על פני מועמד זקן, איש "העולם הישן". לך במיוחד, הם אמרו, כמי שכבר הודבקה לו תווית של שובניסט ימני [?] יקשה להתמודד עם אישה בעלת עמדות פרוגרסיביות הנהנית מתמיכה אדירה של התקשורת.

מערכות שלמות [?] משפטיות ותקשורתיות [?] התגייסו כדי להדביק עליך כתם של עברייני מורשע, אדוני הנשיא. אני מכיר זאת היטב כמאמר נעים זמירות ישראל: "על גבי חרשו חורשים". לא משנה מה באמת קרה [?] הם אמרו לעצמם [?] אם כולם יאמרו, ויחזרו ויאמרו, שטראמפ הוא "עברייני מורשע" [?] הציבור ישתכנע ש"אין עשן בלי אש", ולא יבחר בך.

גיוס הכספים, אמרו מתנגדיך, נותן ביטוי לכך שציבור רחב אינו נותן בך אמון. עובדה היא שסגנית הנשיא הצליחה לגייס הרבה יותר כספים לקמפיין הבחירות שלה ממה שאתה הצלחת לגייס. יריביך הצליחו לגייס לצידם סלבריטים רבים: שחקני קולנוע מפורסמים, זמרות וזמרים נערצים, אנשי אקדמיה, פעילי ציבור, מנחים בטלוויזיה ועוד.

אישים רבים במערכת הציבורית גויסו כדי להפחיד את הציבור שאם תיבחר כנשיא יבוא הקץ על הדמוקרטיה. גנרלים מתוסכלים בדימוס שדעתם לא התקבלה על ידך, או שלא קודמו כפי שדרשו, השוו אותך להיטלר [?] לא פחות ולא יותר. בלהט הקנאות והשנאה כלפיך איש לא שאל את השאלה המתבקשת: האם גנרל בצבא ארצות הברית אינו מחויב בחובת נאמנות למי שמוגדר כמפקד הכוחות המזוינים של צבא ארצות הברית? האם מי שמדליף החוצה אמירות שנאמרו לו בחדרי חדרים ראוי בכלל לדרגה כה בכירה בצבא ארצות הברית? האם ניתן לסמוך עליו שלא יעביר סודות חסויים למי שאינם מוסמכים לקבל אותם?

בסיום החלק האישי, אני מביט לעברך, אדוני הנשיא, במעט קנאה. שנינו עברנו, ועדיין עוברים, מסע עמוק של דה-לגיטימציה. שנינו חיים בחברה שיש בה קיטוב חברתי, פוליטי ואידאולוגי גדול. לי קשה לשפוט אצל מי מבין שנינו הקיטוב עמוק יותר. שנינו עברנו גם ניסיונות לחיסול פיזי [?] ככל הנראה על ידי אותו גורם: איראן.

אבל אתה, אדוני הנשיא, חי במדינה שיש לה מסורת קונסטיטוציונית מגובשת למדי. מסורת זו קובעת באורח ברור את כללי ה"מותר" וה"אסור" במסגרת המאבק הפוליטי. נכון שיש גם אצלכם ויכוחים ומחלוקות. נכון שגם אצלכם היו תופעות של בריונות שאיימו לזעזע את המבנה הפוליטי

הפלישה האלימה לקונגרס ב-2020. אנחנו, לעומת זאת, חיים במדינה הרבה יותר צעירה שכללי המשחק הפוליטי בתוכה עדיין אינם מגובשים, ויש ערעור של קבוצות רבות-עוצמה על הנחות היסוד הבסיסיות ביותר במערכת הפוליטית והמשפטית שלנו.

ניצחונך, אדוני הנשיא, הוא ניצחון הדמוקרטיה במובנה הפשוט ביותר. לא אנשי אליטה, לא גנרלים, לא פרופסורים באוניברסיטאות, לא אילי הון, לא שחקני קולנוע ולא מגישים בטלוויזיה הם שיחליטו מי ייבחר ומי לא. האיש הפשוט, המבקש לקיים את משפחתו בכבוד, הדואג לחסכוניותו, המבקש להבטיח חינוך טוב לילדיו, לדאוג לביטוח בריאות עבורו ועבור משפחתו ולדאוג לקיום בכבוד עבורו בימי זקנתו אלה האנשים שיקבעו את דמות ההנהגה. זוהי תובנה שתתנחל, כך יש לקוות, במדינות רבות בעולם, וגם אצלנו במדינת ישראל.

בהיבט המדיני

עכשיו, אדוני הנשיא, לאחר שזכית בניצחון הסוחף יש לך כל הכלים הנחוצים כדי לעשות סדר לא רק בחברה האמריקנית אלא גם במערכת הבינלאומית. זו שעת חסד שניתנה לך לזמן מוגבל. ארבע שנים, כפי שאתה יודע מניסיוןך האישי, עוברות מהר מאוד. אין עוד תירוצים. אתה שולט בבית הלבן, ובמידה רבה גם בקונגרס. כל האמצעים בידך כדי ליצור סדר עולמי חדש, הוגן יותר, יציב יותר ואליס פחות.

אני, אדוני הנשיא, מחויב קודם כול לארצי ולעמי. עברנו בשנה האחרונה טלטלה שכמוה לא ידע העם היהודי מאז השואה. זו פעם ראשונה מאז מלחמת העצמאות שהחברה הישראלית חשה תחושה של איום קיומי. איבדנו את טובי בנינו אזרחים וחיילים. למעלה ממאה מאזרחינו מוחזקים כחטופים במנהרות עזה, ואיננו יודעים את מצבם. גם היום, למעלה משנה לאחר פרוץ המלחמה, אנחנו עדיין משלמים, כמעט יום יום, מחיר כדי להבטיח את ביטחוננו.

עשרות אלפים של תושבים שלווים במדינת ישראל הפכו לחסרי בית פליטים בארצם. רובם עדיין אינם יכולים לשוב לבתיהם. יישובים שלמים בצפון הארץ ובדרומה נחרבו בדרגות שונות של אינטנסיביות. הכלכלה הישראלית מחזיקה מעמד ועדיין איתנה, אך בסופו של דבר נצטרך כולנו, כל אזרחי מדינת ישראל, לשלם את המחיר הכבד שהמלחמה גובה מאיתנו. במישור המדיני, אדוני הנשיא, התהליך המדיני שאמור היה להביא את סעודיה ומדינות אסלאמיות אחרות להסדר שלום עם ישראל עלה על שרטון, ואיש איננו יודע מתי הוא יחודש.

החברה שלנו אומנם גילתה סימני אחדות וסולידריות פנימית, ממש על סף התהום, לאחר שנתיים שבהן הייתה תחושה שהמערכת החברתית, הפוליטית והמשפטית של ישראל מתקרבת למצב של קריסה. כחבר טוב שלי, ואוהב מושבע של מדינת ישראל, אני יכול לאמר לך שלא פעם חששתי שנידרדר למלחמת אזרחים. כאזרח של מדינה שעברה מלחמת אזרחים נוראה, אתה תדע להבין את מה שעברנו כאן בשנתיים האחרונות.

גם כיום, בעיצומה של המלחמה, הפערים והמחלוקות בתוך החברה הישראלית לא נעלמו. יש

האומרים שהם אף התגברו. את הפצעים הפנימיים בתוכנו אנחנו מחויבים לפתור בעיקר בינינו לבין עצמנו. לעומת זאת בכל הנוגע לסיום המלחמה מול איראן, החיזבאללה והחמאס, לך, אדוני הנשיא, יש תפקיד מכריע.

אני וחבריי לממשלה והעם כולו בישראל אסירי תודה לממשל האמריקני בראשות הנשיא ביידן על העזרה שהושיט לנו לאורך כל המלחמה. נכון, היו בינינו מחלוקות קשות. נכון, הייתה לנו לא אחת תחושה שהממשל מבקש למנוע מאיתנו ניצחון בזירות המלחמה. נכון, הייתה לנו תחושה שהממשל מתערב בחיים הפוליטיים שלנו מעבר למקובל בין מדינות המוגדרות כ"בעלות ברית". את כל זה אנו שמים עתה מאחורי גבנו. נכיר תודה על הסיוע המדיני, הכלכלי והצבאי שהושיטה לנו ארצות הברית בנדיבות רבה ועל העמידה לצידנו בשעות הקודרות שעברו עלינו. עתה, אנו שמחים שנוכל לפתוח "דף חדש" של יחסים הדוקים יותר ונעדרי מחלוקות ☒ עד כמה שניתן.

שמעתי היטב את המסר שהעברת אלינו להשאיר לך "שולחן נקי" עד לטקס ההשבעה, כלומר להביא לסיום המלחמה. אנחנו מעריכים שאנחנו יכולים להשיג זאת, אבל לצורך זה אנחנו חייבים לגבש בינינו בהקדם האפשרי הבנות לגבי סיום המלחמה בשלוש החזיתות. אמנה רק את העקרונות היסודיים שאנו חייבים להגיע להסכמות עליהם. על הפרטים נדון במסגרת צוותי עבודה שנקים.

איראן

איראן היא "ראש התמנון". היא זו שאחראית, ישירות ובעקיפין, על כל מה שהתחולל פה מאז אוקטובר 2023. ניסיונותיה להציג את עצמה כפטורה מאחריות לא יעזרו לה. אנחנו, וגם אתם, יודעים היטב את אחריותה כפי שנחשפה לעיני כול ב"מסמכי סינוואר" שנפלו לידינו. היא חייבת לשלם על כך מחיר כבד.

ארצות הברית תחת הנהגתך חייבת להבהיר להנהגה האיראנית שהממשל בראשותך אינו מוכן להשלים עם מגמות השנאה והעוינות שאיראן מפגינה כלפי מדינת ישראל. לאיראן אין גבול משותף עם ישראל, אין לה שום מחלוקת טריטוריאלית עם ישראל, והצהרות העוינות, כולל איומים בהשמדת מדינת ישראל, אינן מקובלות על הממשל. ארצות הברית אינה מתכוונת ללחוץ על איראן לקיים יחסי שלום עם ישראל, אך היא תראה בחומרה המשך מגמות של אינדוקטרינציה נגד עצם קיומה של מדינת ישראל.

בנושא הגרעיני: יש להעמיד את איראן בהקדם האפשרי בפני תביעה חד-משמעית ☒ להתנער מהפרויקט הגרעיני שלה בדרכי שלום. יש לכך תקדימים במערכת הבינלאומית. אנחנו חייבים להבהיר לאיראן שאין לנו אמון בדיווחים שלה על פעילותה הגרעינית. אנחנו חייבים להקים מנגנוני פיקוח על מתקני הגרעין שלה שיאפשרו לנציגים שלנו להגיע לכל מקום שיש בו פעילות גרעינית באיראן; לבחון אותו בכל נקודה שתידרש ולשהות בו כמה זמן שיידרש. זהו לב ליבו של מנגנון הפיקוח, ורק דרכו נוכל להבטיח שהפעילות הגרעינית של איראן תנותב לצורכי שלום ולא לבניית יכולת גרעינית.

שום הסכם גרעין עם איראן אינו אפקטיבי אם אין בו מנגנון פיקוח ואכיפה "בעל שיניים". זו הייתה נקודת החולשה המרכזית בהסכם הגרעין שעיצב הנשיא אובמה עם איראן. לא נשוב ונילכד במלכודת זו. אם תסכים איראן להתפרק מתוכנית הגרעין הצבאית שלה בדרכי שלום [2] לא תהיה לנו התנגדות שארצות הברית תסייע לה לנתב את האנרגיה הגרעינית שלה לצרכים אזרחיים.

על הממשל להעביר לאיראן מסרים חד-משמעיים בהקשר זה. מסרים אלה יוכלו להתממש רק אם תתלווה אליהם פעילות צבאית שתשכנע את האיראנים שארצות הברית מוכנה לעשות שימוש בכוחה הצבאי אם דרכים מדיניות לא יובילו להסדר. אנו ממליצים להעביר מסרים לאיראן תחילה באורח חשאי [2] כדי שלא לפגוע בכבודה ובמעמדה המדיני. אם תסכים לכך איראן, תוכל ארצות הברית לנהל מגעים עם איראן על מימוש הבנות אלה.

אם איראן לא תסכים לכך ארצות הברית חייבת להבהיר לאיראן בהקדם האפשרי ש"כל האופציות מונחות על השולחן". זהו ניסוח שבו השתמש הנשיא אובמה, שהיה הרבה יותר מתון ממך כלפי איראן. אנו מעריכים שאם תיצור ארצות הברית ממד אמין של הרתעה, איראן תיסוג מתוכנית הגרעין מבלי שיהיה צורך בפעילות צבאית ממשית.

אנחנו מבינים היטב את רצונך שארצך לא תהיה מעורבת בשום עימות צבאי. אבל אנחנו רשאים לתבוע מן הממשל בראשותך כמה דברים: א. מתן "יד חופשית" לישראל לפעול נגד איראן בכל דרך שתראה לנכון. ב. התחייבות אמריקנית להגנה אווירית מאסיבית על תשתיות אסטרטגיות-כלכליות של מדינת ישראל ועריה. ג. מתן נשק שישראל תראה אותו כחיוני עבורה. ד. הבטחה להעניק לישראל גיבוי במערכת הבינלאומית, ובעיקר באו"ם.

באשר לחמאס ולחיזבאללה: ארצות הברית חייבת להסכים ליעד שממשלת ישראל גיבשה לעצמה: ניצחון מוחלט בשתי החזיתות, והחזרת החטופים. סיום המלחמה שיהיה נעדר הכרעה ברורה וחד-משמעית לטובת ישראל "זימין" בהכרח מתקפה נוספת נוסח ה-7 באוקטובר בשלב כלשהו בעתיד. ישראל לא תסכים לכך.

ישראל מצפה שארצות הברית תקבל את העיקרון ששני ארגוני טרור אלה חייבים להיענש בחומרה רבה על הפגיעה הקשה שלהם במדינת ישראל. זו לא הייתה פגיעה "שגרתית" בין שני צדדים יריבים במסגרת סוג של "מלחמת התשה". שני ארגוני הטרור התכוונו להעמיד בסכנה ממשית את עצם קיומה של מדינת ישראל. על כך חייבת לבוא ענישה משמעותית שתרתיע אותם, וגורמים אחרים בעולם הערבי, לאורך שנים, מפני ניסיונות נוספים להעמיד בסכנה את קיומה של מדינת ישראל.

ישראל כבר גבתה מחיר כבד בעיקר ברצועת עזה, והיא זורעת הרס וחורבן, בנפש וברכוש, גם בלבנון. אנו מצפים שהממשל יכיר, לפחות בשתיקה, בזכותה של ישראל להחזיק בשטחים שונים ברצועת עזה ובלבנון, הן כצעדי ענישה והן להעצמת הביטחון הלאומי של מדינת ישראל לאורך שנים רבות. שיקום לבנון ורצועת עזה חייב להיות מותנה בהקמת מנגנונים שימנעו כל אפשרות

של מתקפה נוספת נגד ישראל בדומה למתקפת ה-7 באוקטובר 2023. בכל מקרה אסור שזה
יתבצע בטווח הזמן המיידני.

הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.